

OMPLIM DE VIDA ELS CARRERS

Implantació de les Superilles a Barcelona

Ponència presentada per Ton Salvadó amb motiu de la jornada "Avaluació de Polítiques i Serveis Municipals", celebrada el dia 23-01-2019

Barcelona vol instaurar una nova forma d'organitzar la ciutat que inverteixi l'actual distribució de l'espai públic, entre els vehicles i les persones, prioritant el ciutadà i amb l'objectiu de millorar les condicions ambientals i de qualitat de vida de la ciutat.

1. ELS REPTES D'UNA CIUTAT COMPACTA

Diversos indicadors dibuixen una ciutat al límit de la seva capacitat en relació a la qualitat de vida de les persones. Cal prendre consciència que cal actuar per frenar els aspectes negatius i per potenciar els positius.

Manca d'espais verds

Barcelona és una de les ciutats amb més escassetat d'espais verds d'Europa. A Barcelona comptem amb **6,64 m2 d'espai verd urbà per habitant**, sense tenir en compte Collserola. En alguns districtes s'està molt per sota dels estàndards: 1,85 m2 a l'Eixample o 3,15 m2 a Gràcia*

**Font: Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona 2020. Ajuntament de Barcelona. Abril 2013*

Alts nivells de contaminació

Els mesuraments de la qualitat de l'aire dels darrers anys mostren alts nivells de contaminació a la ciutat de Barcelona, superant en algunes ocasions els llindars màxims fixats per la legislació vigent. Es calcula que només la contaminació per PM10 té relació amb unes 3.500 morts prematures cada any a l'Àrea Metropolitana i comporta una reducció de l'esperança de vida.*

**Font: Els beneficis de la salut pública de la reducció de la contaminació atmosfèrica a l'àrea metropolitana de Barcelona . CREAL (Centre de Recerca d'Epidemiologia Ambiental) 2007*

Contaminació acústica

El 53,87 % de la població està exposada a nivells de soroll d'entre 60 i 70 dBA durant el dia.

La OMS recomana 65 dBA, com a valor límit.

La principal font de soroll durant el dia és el trànsit.

**Font: Barcelona, ciutat compromesa amb el medi ambient. Informe ambiental. Ajuntament de Barcelona. 2013*

Alta accidentalitat viària

L'any 2014 hi hagueren més de 11.000 ferits per accidents de trànsit a la ciutat. A més, es produïren 31 morts, amb major incidència en motoristes i vianants.*

**Font: Agència de Salut Pública de Barcelona(2014): " La salut a Barcelona 2014"*

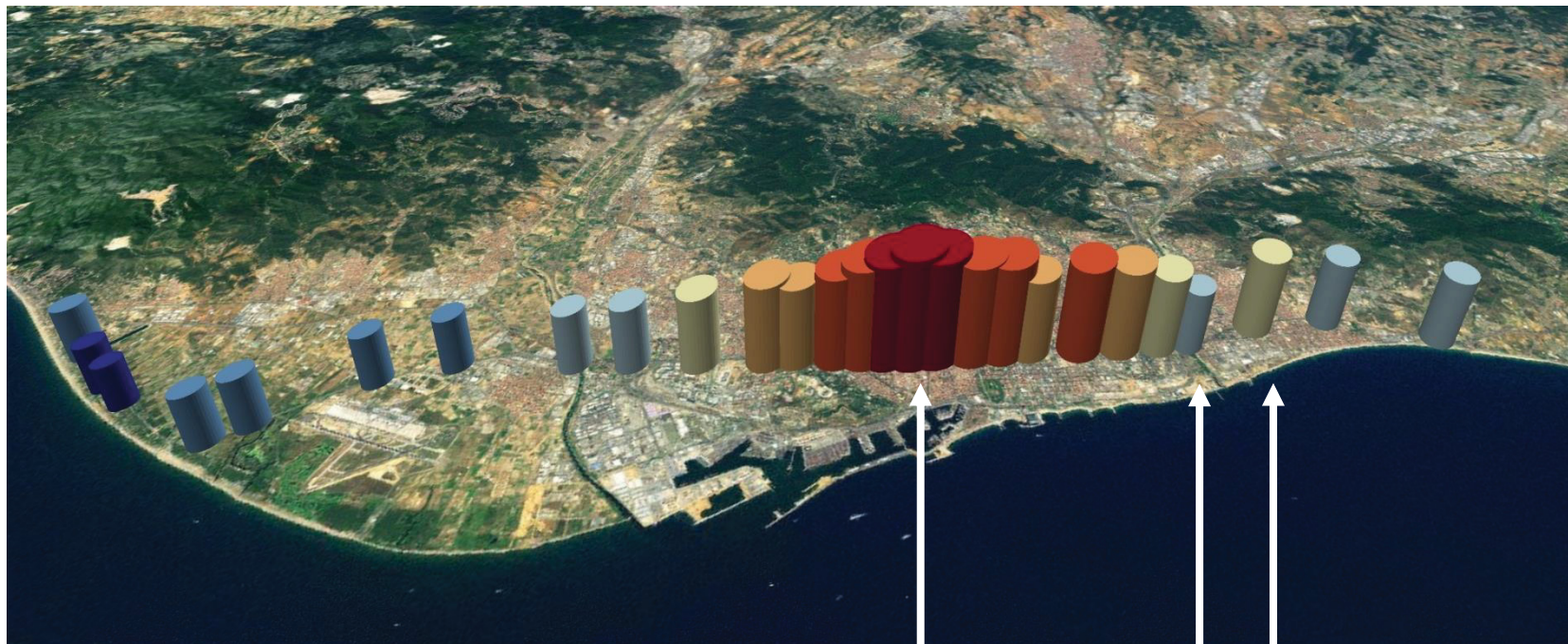
Emissions CO2

A més dels aspectes de salut pública, també cal esmentar altres reptes presents al nostre marc legal vigent i relacionats amb el medi ambient com són la necessitat de **reduir el consum energètic i les emissions d'efecte hivernacle**, qüestions on el sector dels transports hi té una incidència directa amb un pes molt significatiu.

Efecte Illa de calor

Illa de calor de Barcelona

Riu Besòs
Illa de calor de Badalona

Augment de fins a 4º de temperatura a l'estiu al centre de Barcelona per l'efecte illa de calor.

Sedentarisme

1 de cada 5 infants entre els 0 i els 18 anys presenta excés de pes.*
Hi ha dos aspectes que influeixen decisivament en l'aparició de sobrepès i l'obesitat: l'alimentació desequilibrada i l'activitat física escassa.

**Font: La Salut a Barcelona. Agència de Salut Pública de Barcelona. 2014*

Per què? Barcelona, una ciutat al límit

Malgrat tot, Barcelona és una ciutat amb oportunitats de regeneració. La ciutat parteix d'una estructura racional que pot admetre diferents i noves interpretacions.

El Programa Superilles pot millorar alguns d'aquests indicadors, definint un nou horitzó cap una ciutat més **sana, igualitària, sostenible i plena de vida.**

N

2. SUPERILLES, UN CANVI DE MODEL DE CIUTAT

C

Recuperar el carrer

Els carrers dels nostres pobles i ciutats han estat tradicionalment l'espai de suport per als desplaçaments, a la vegada que el lloc per excel·lència del joc dels infants, la trobada del veïnat, el passeig, la contemplació, etc.

Reduir l'espai ocupat pel trànsit privat

Al llarg de les darreres dècades, les funcions urbanes relacionades amb la trobada i l'esbarjo han estat sensiblement erosionades o han desaparegut dels nostres carrers.

A quants carrers de Barcelona podem veure colles d'infants jugant plegats?

Reduir l'espai ocupat pel trànsit privat

Font PTP (Plataforma per la Promoció del Transport Públic)

Esdevé imprescindible reduir el pes atorgat a la mobilitat individual motoritzada (cotxe i moto) que, malgrat només representar entorn del 25% dels desplaçaments realitzats pels barcelonins, ocupa amb la seva circulació i aparcament el 50-75% de l'espai de molts carrers.

Conseqüentment cal potenciar l'ús del transport públic, la bicicleta i el desplaçament a peu

Una mobilitat més sostenible

Per aconseguir reduir el volum de trànsit intern de desplaçaments amb vehicle privat, s'han de **potenciar els modes de transport més sostenibles**. La Nova **Xarxa Ortogonal de Busos** és un clar exemple de millora d'aquest sistema de transport, ja que ofereix més accessibilitat i genera xarxa. De la mateixa manera que es treballa per oferir una bona **xarxa de carrils bici** com a mode de transport alternatiu al vehicle privat.

Una oportunitat d'omplir de natura

El Model Superilles és una oportunitat d'establir més espais i eixos verds i augmentar la biodiversitat de la ciutat

Una implicació integral

Treballar conjuntament amb la ciutadania el disseny,
l'execució i l'avaluació de les actuacions

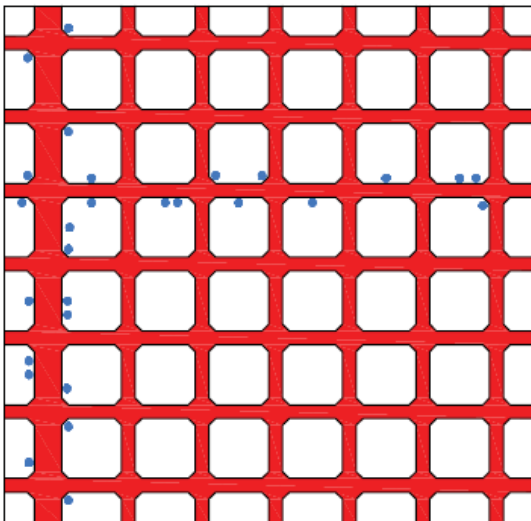
3. Omplim de vida els carrers

La implantació de les Superilles a Barcelona

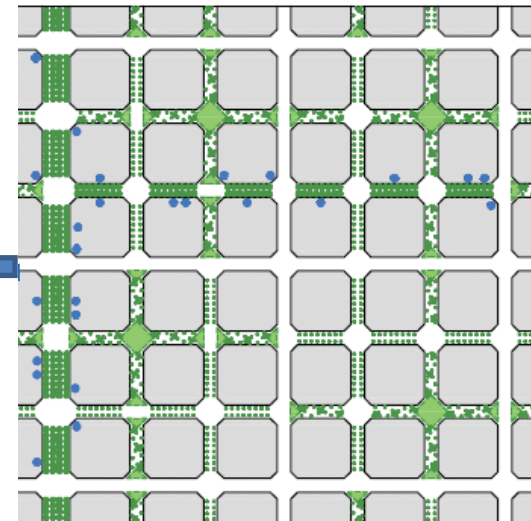
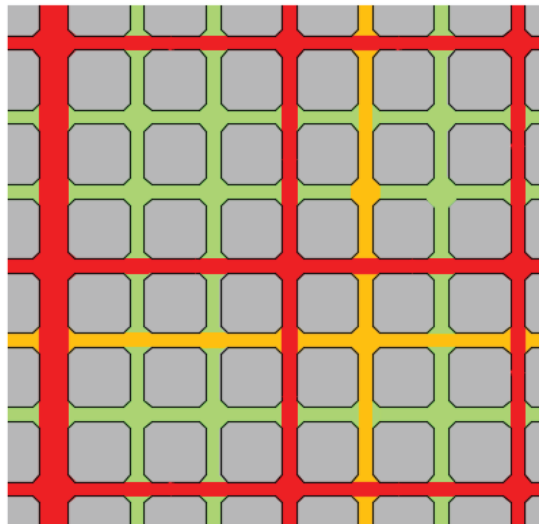

Model d'organització de les superilles

Model actual

Model superilles

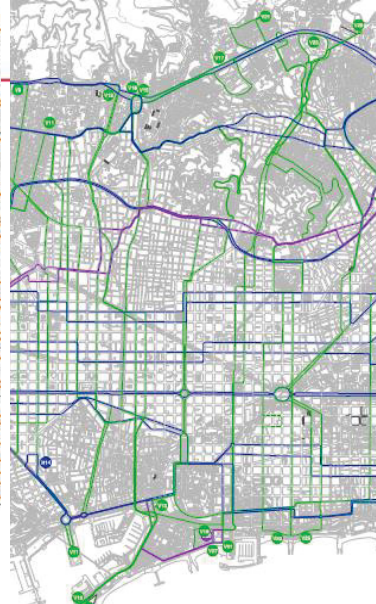
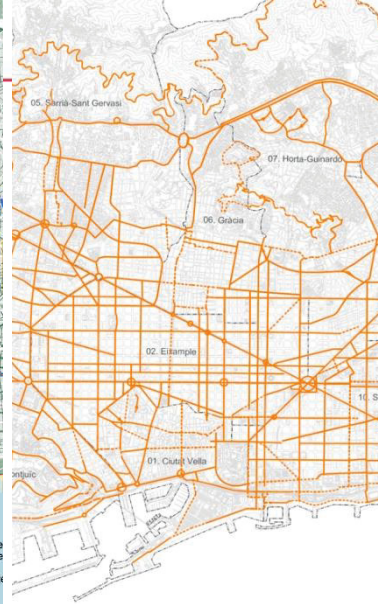
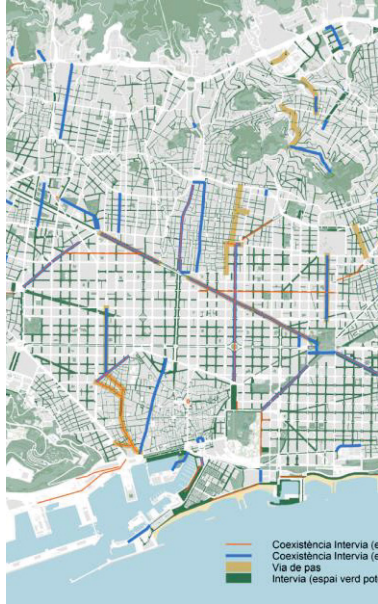

Circular

Habitar

El Model Superilles reorganitza el funcionament dels carrers, **diversificant** els que serveixen al trànsit de pas i **qualificant** la resta de carrers per a altres funcions, com les d'esbarjo, l'estada i la implantació del verd i la biodiversitat.

Superilles no és només **mobilitat**, però per alliberar espai públic i fer el canvi, cal reordenar-la de forma que sigui més **eficient i sostenible**.

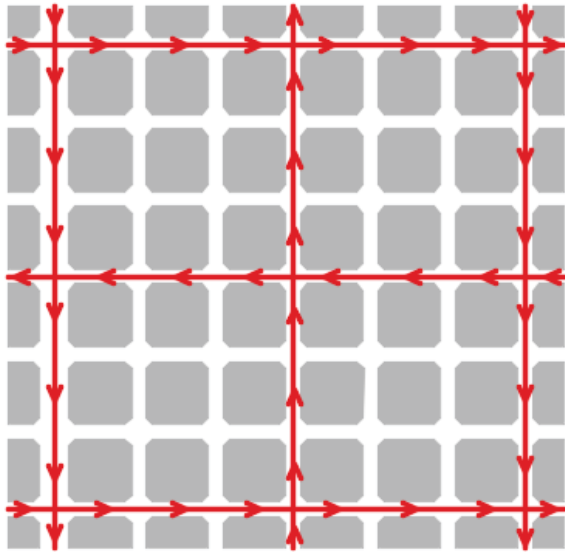
Cada xarxa (vianants i verd, bici, bus i cotxe) es desplega i se superposa. Millora difusa del territori. No a tot arreu són beneficis locals.

Com a resultat de la superposició de les xarxes, se'n deriven diferents tipus de via.

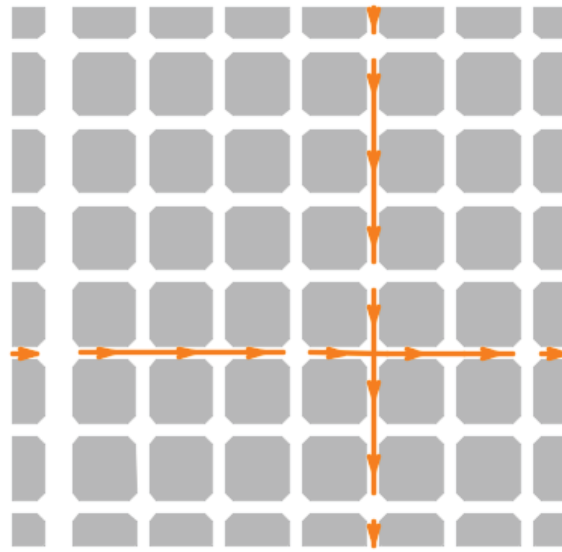

El model d'organització de les superilles

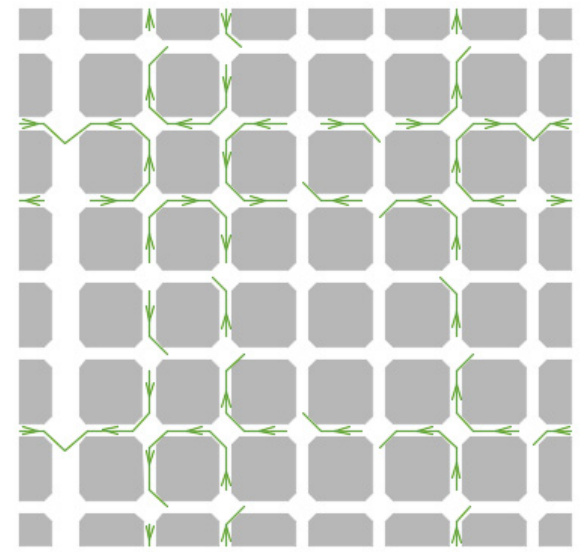
Xarxa bàsica

Xarxa local

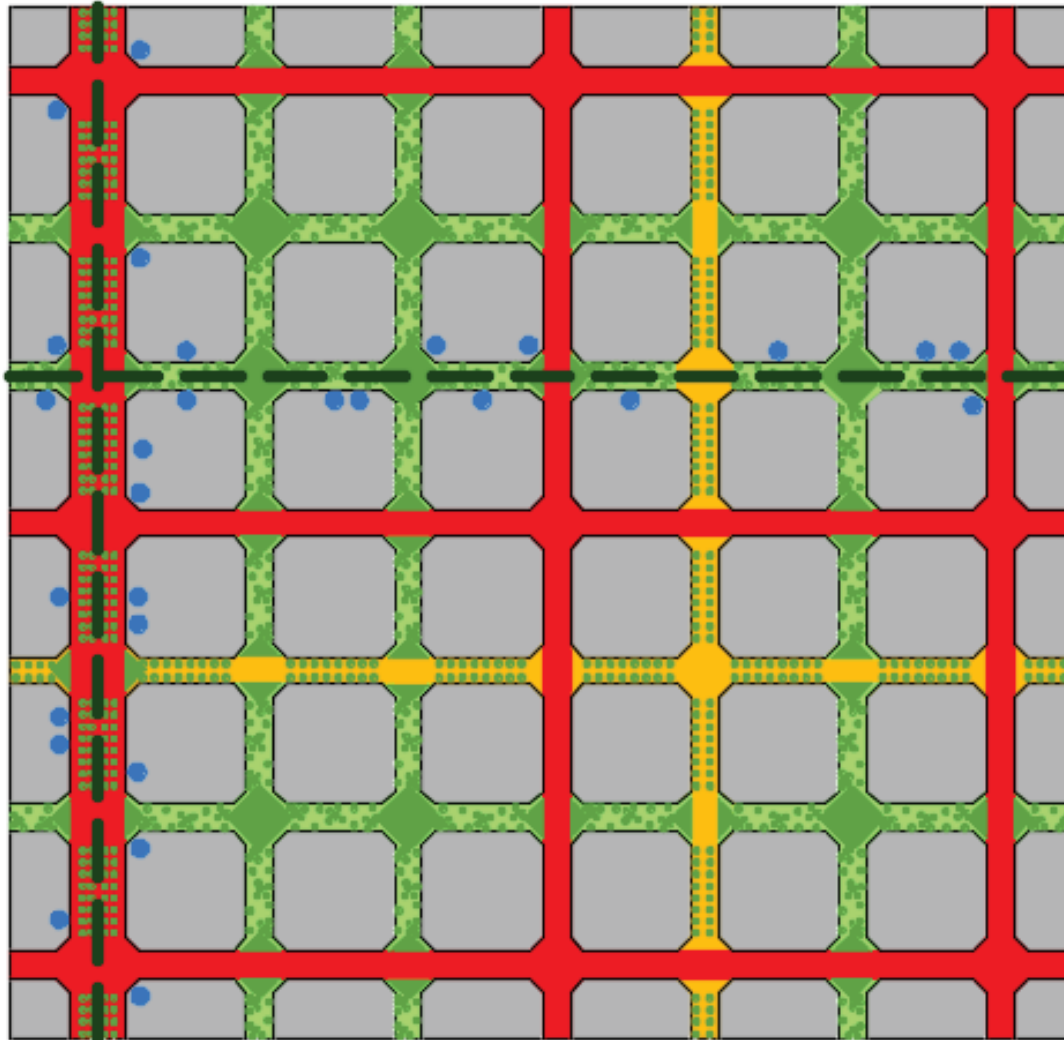

Xarxa veïnal

Model d'organització de les superilles

Llegenda descriptiva

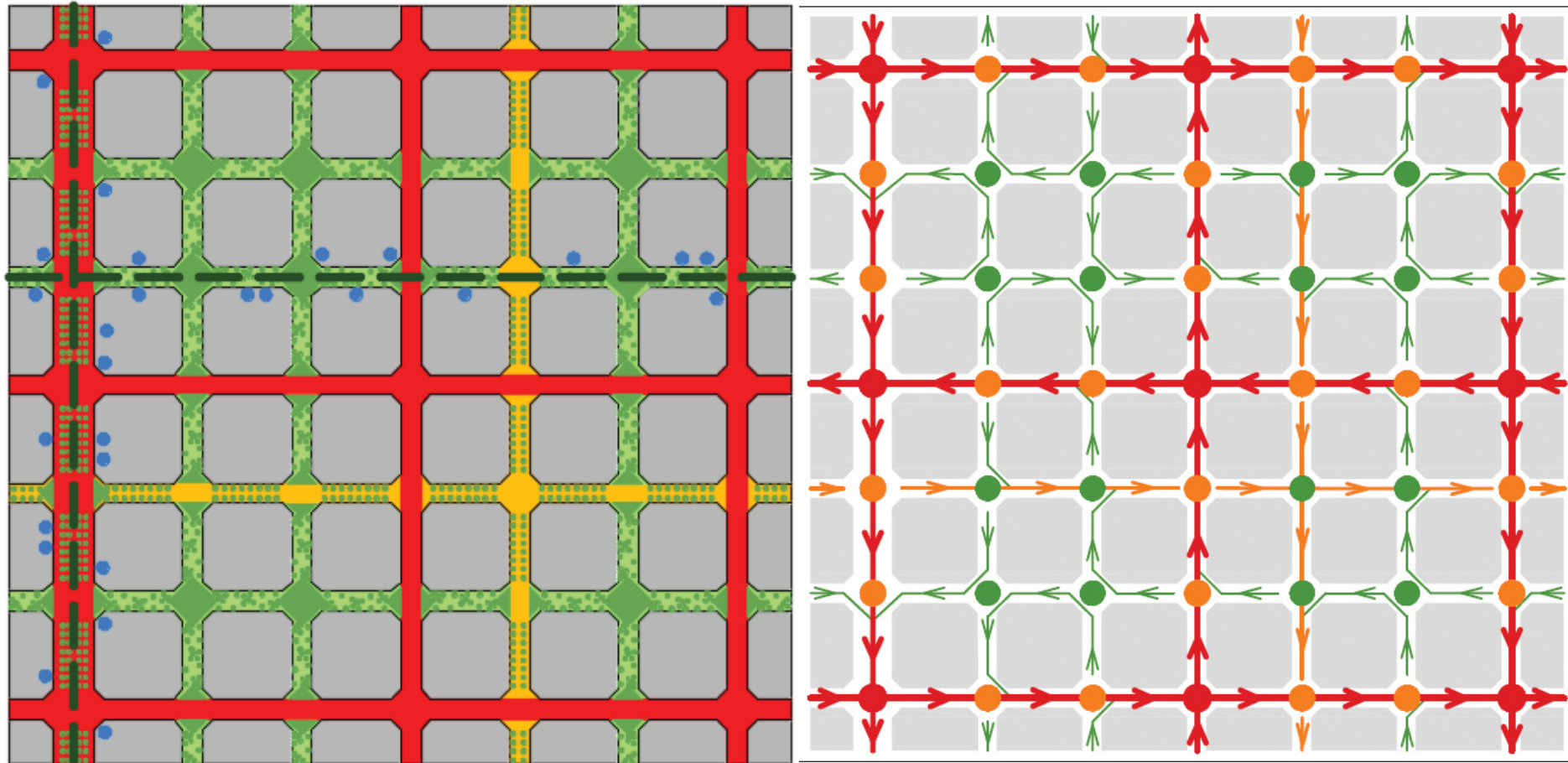
- Via bàsica
- Via local
- Via veïnal
- Eix cívic

La homogeneïtzació de la diversitat

El model d'organització de les superilles

El caràcter de les actuacions

- **Bàsica:** canvi funcional de la mobilitat de l'àmbit.

El caràcter de les actuacions

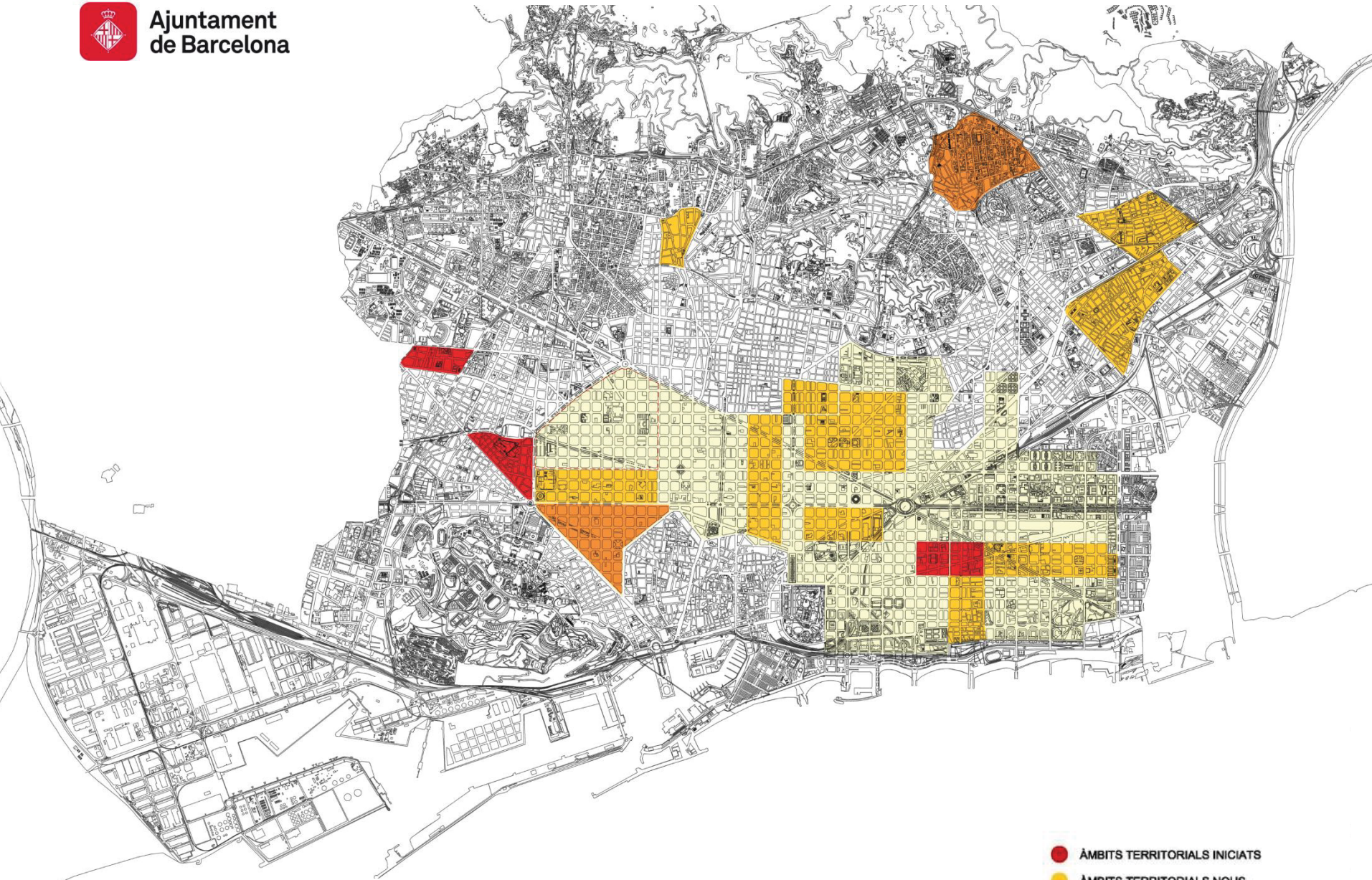

- **Tàctica:** nivell bàsic + millora tàctica (econòmica, sense obres) de l'habitabilitat de l'espai públic

El caràcter de les actuacions

- **Estructurant:** nivell tàctic + reurbanitzacions definitives que consolidin el canvi funcional, l'habitabilitat i l'establiment del verd i biodiversitat.

- ÀMBITS TERRITORIALS INICIATS
- ÀMBITS TERRITORIALS NOUS
- ÀMBIT CIUTAT. TRAMA CERDA

Ajuntament
de Barcelona

N

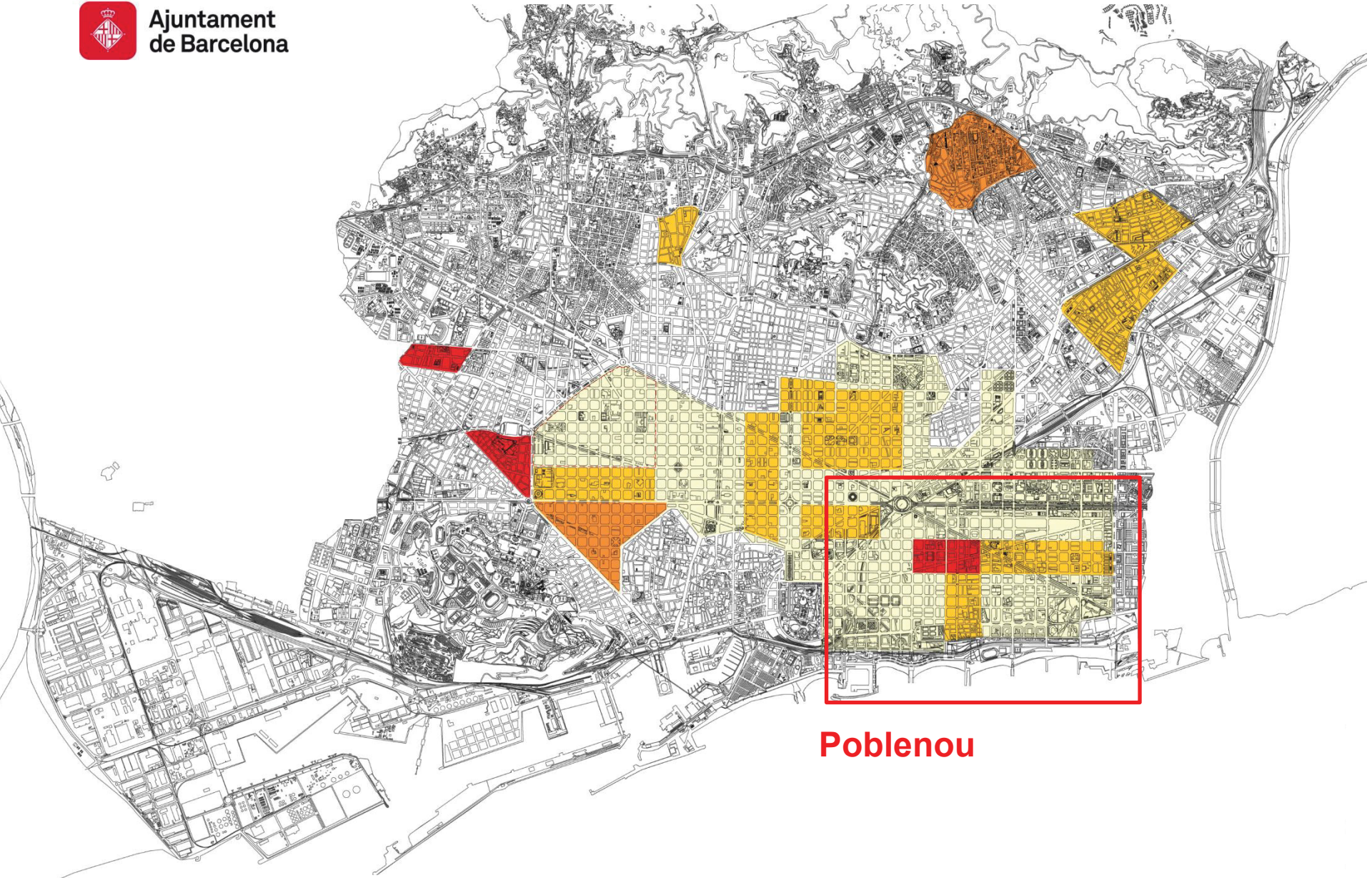
LES SUPERILLES A SANT MARTÍ

C

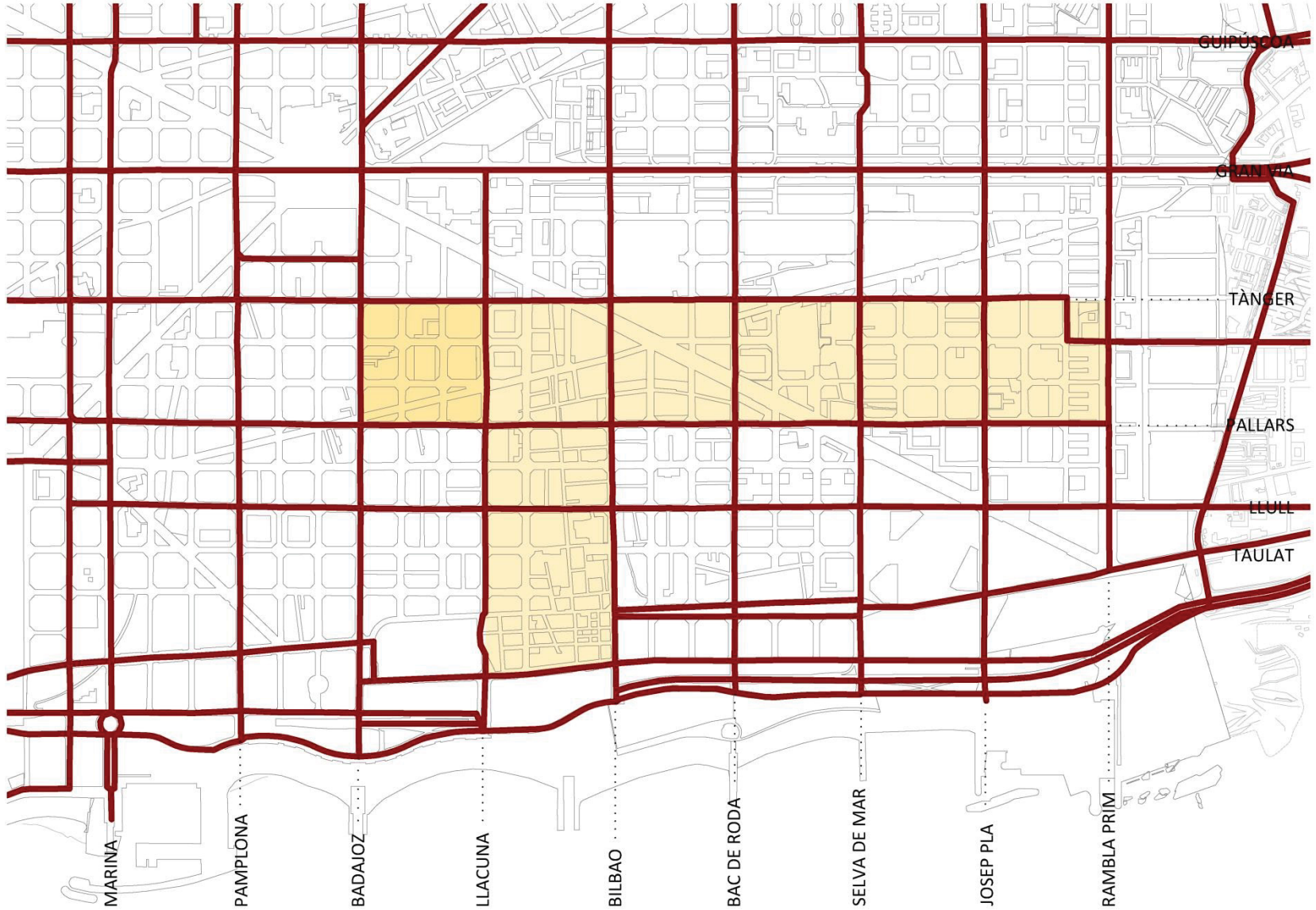
Ajuntament
de Barcelona

Poblenou

ÀMBIT DEL PLA D'ACCIÓ A SANT MARTÍ

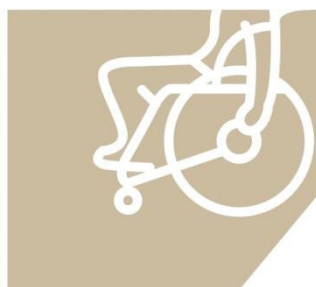

N

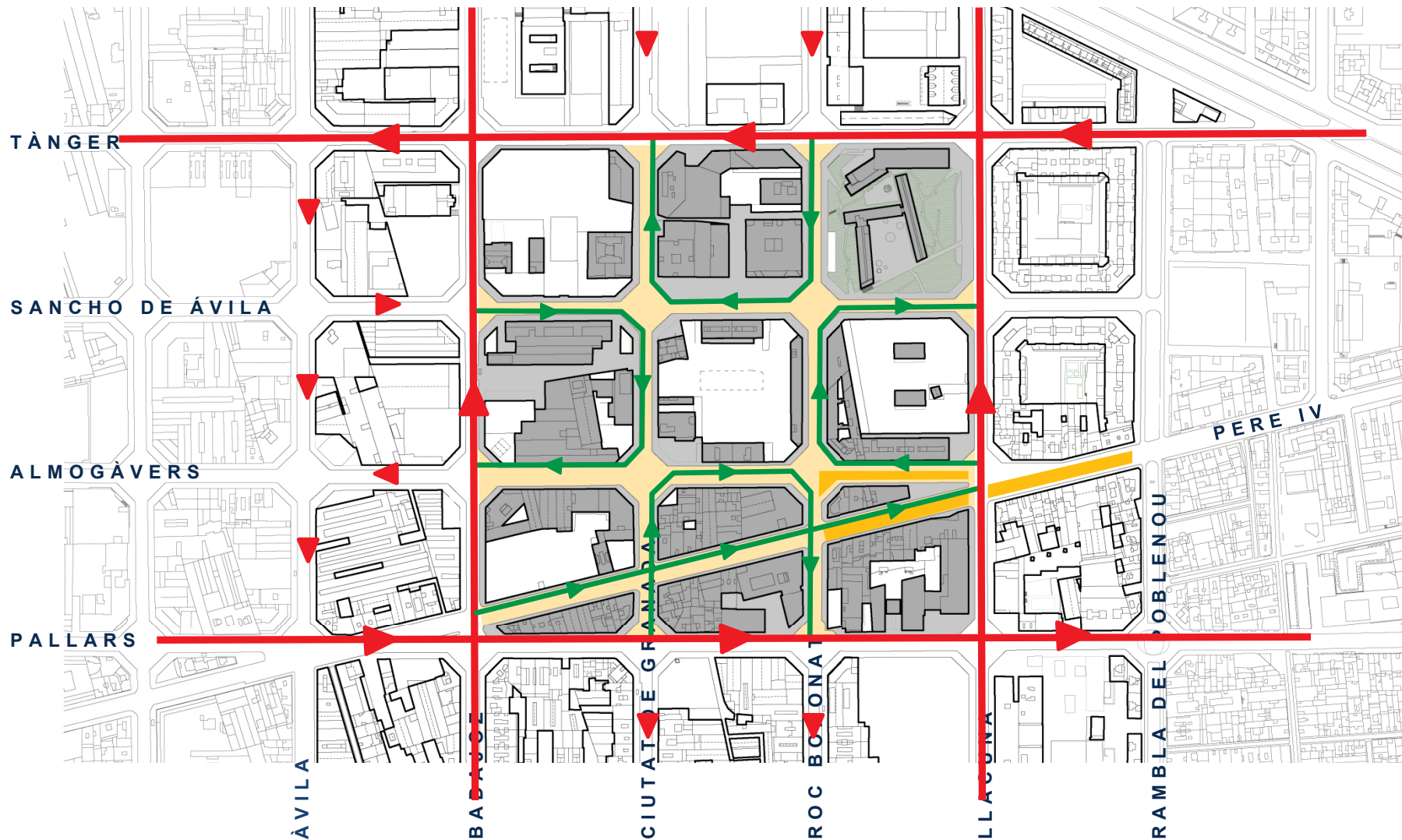

LA SUPERILLA DEL POBLENOU.

IMPLANTACIÓ INICIAL

C

N

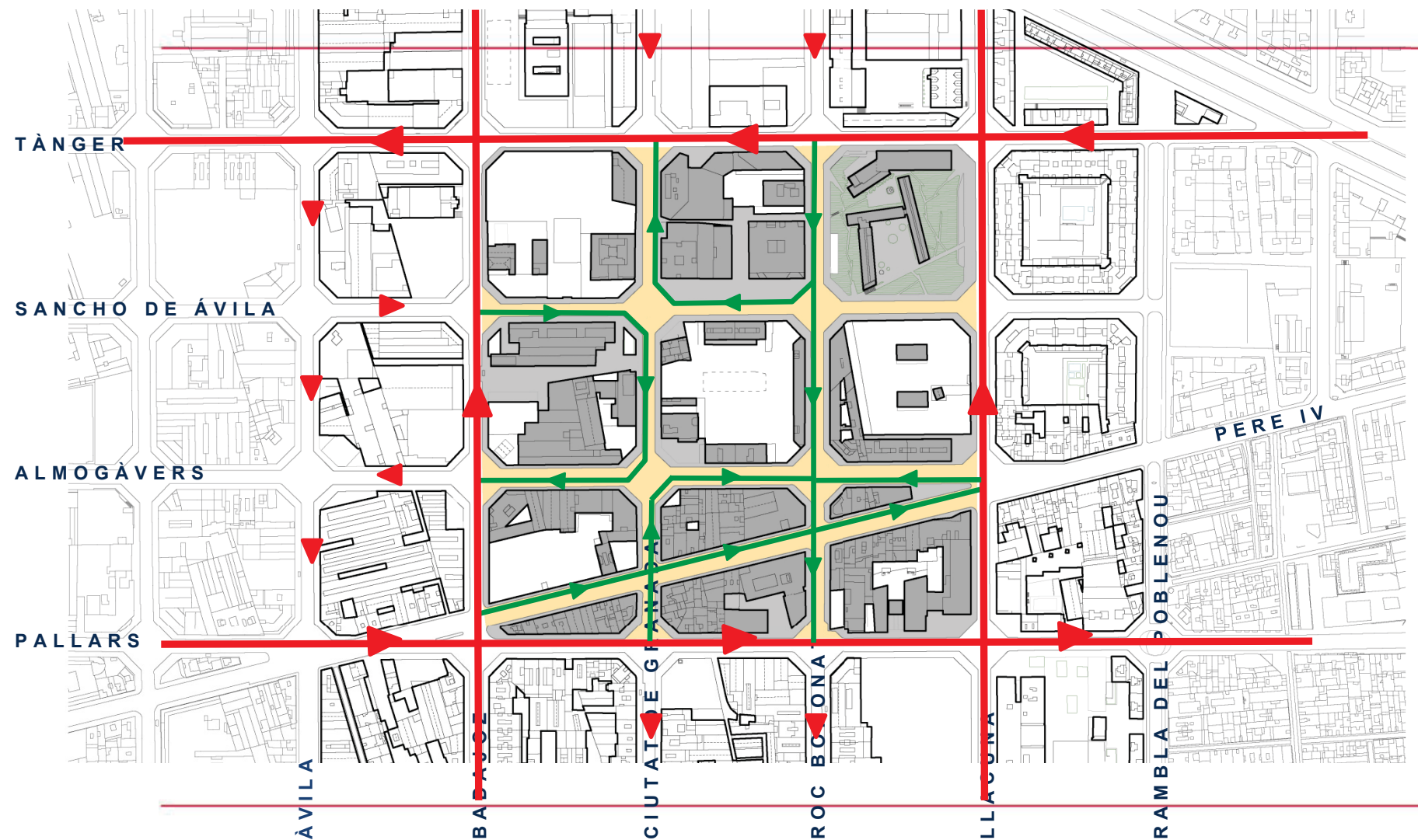

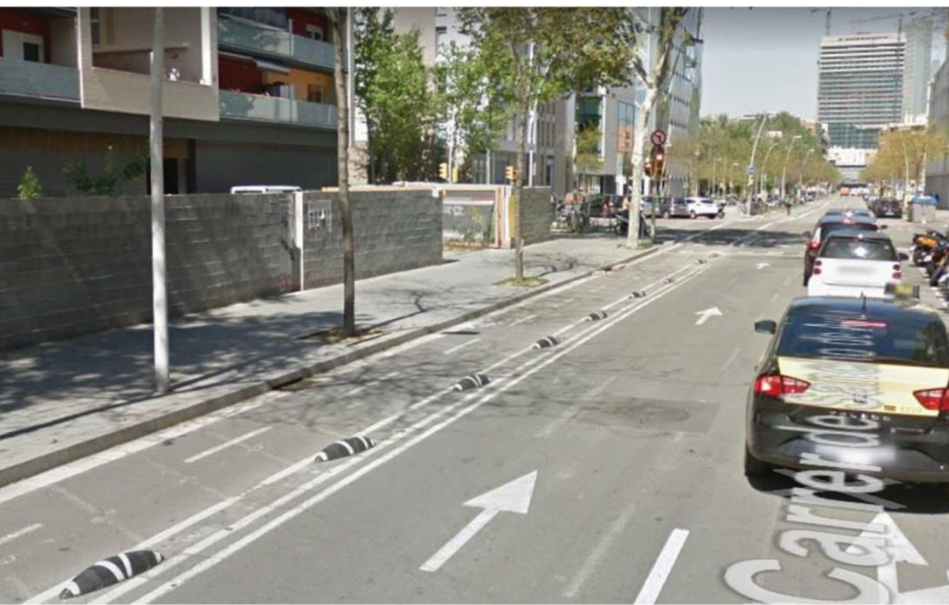
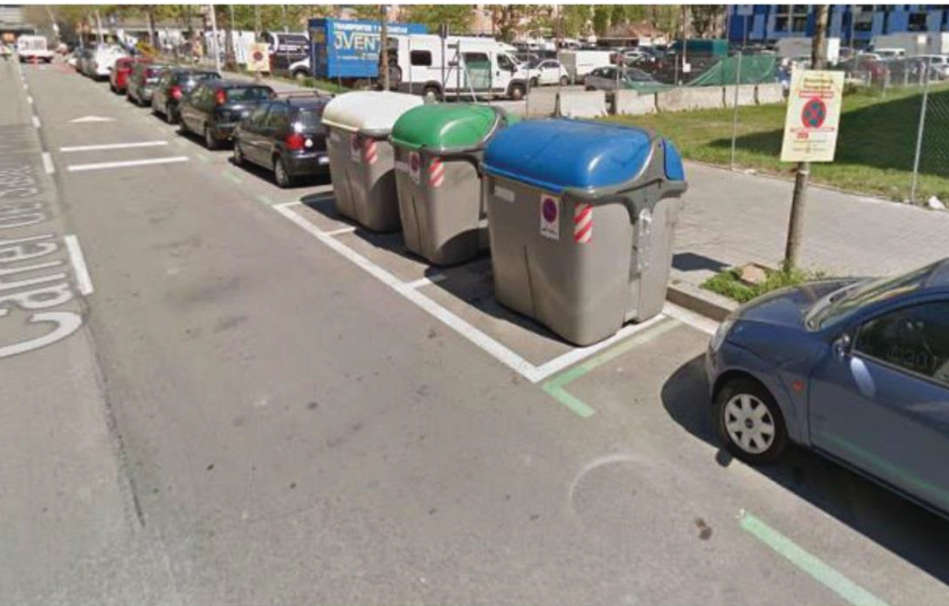
LA SUPERILLA DEL POBLENOU.

MILLORES EN LA URBANITZACIÓ TÀCTICA

C

N

LA SUPERILLA DEL POBLENOU.

EL CAMÍ CAP A LA URBANITZACIÓ ESTRUCTURANT

C

Roc Boronat

ESTAT ACTUAL

Roc Boronat

SIMULACIÓ D'URBANITZACIÓ ESTRUCTURANT

Sancho d'Ávila Tram Roc Boronat - Llacuna

SIMULACIÓ D'URBANITZACIÓ ESTRUCTURANT

N

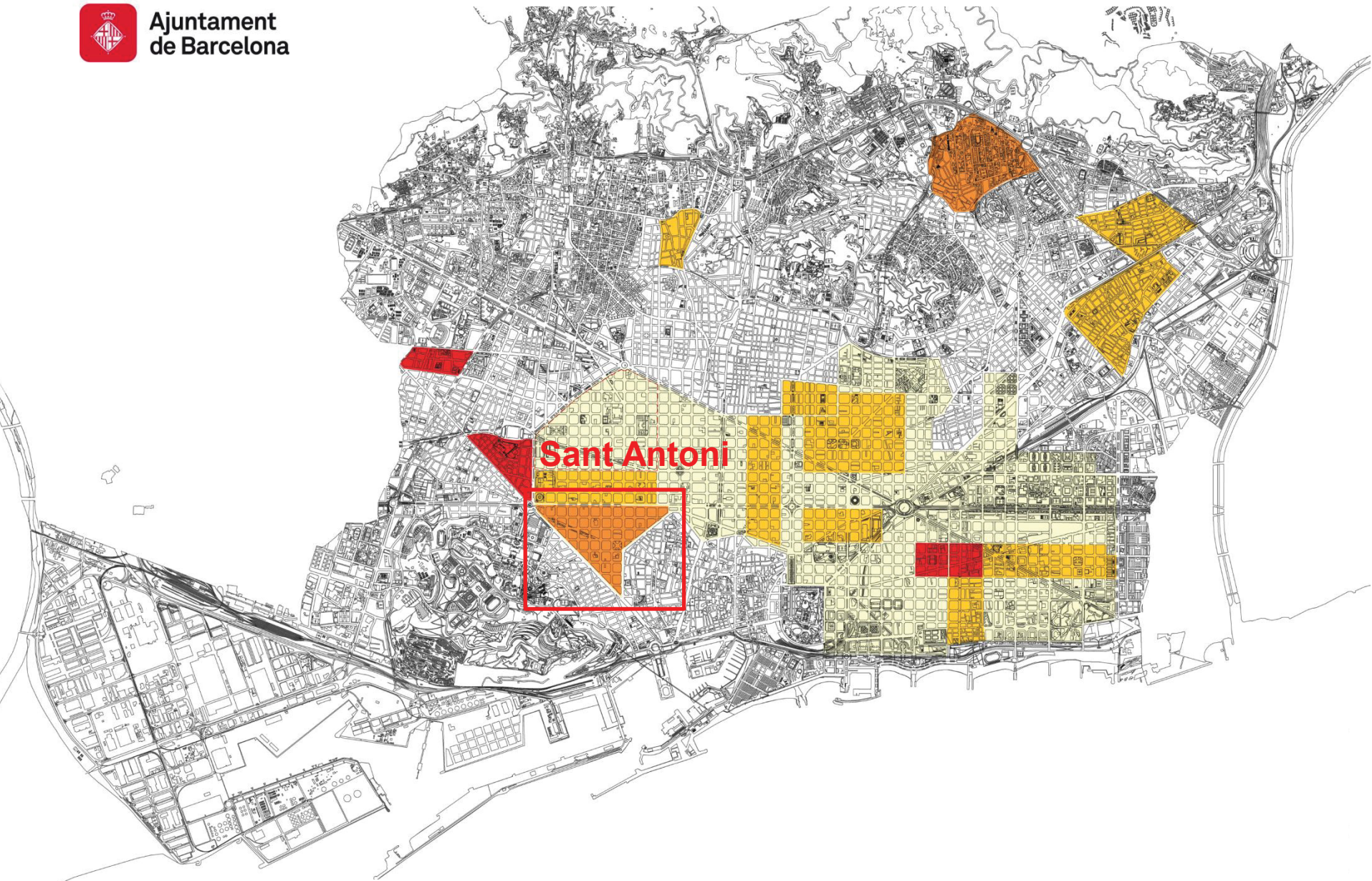
LES SUPERILLES A SANT ANTONI

C

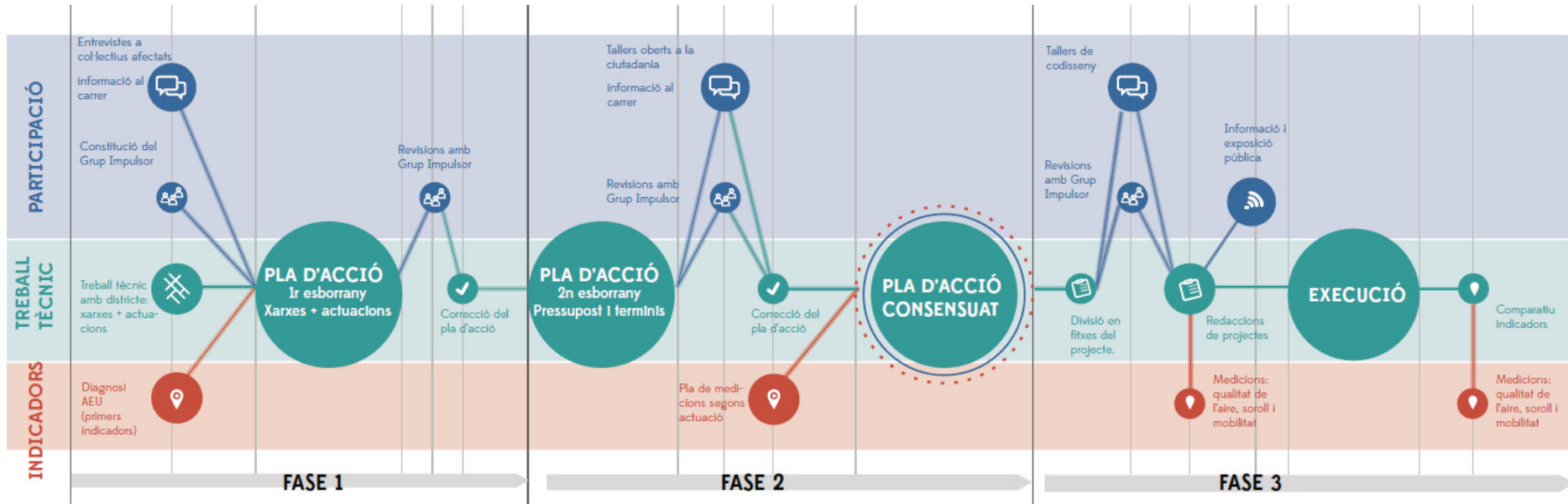

Ajuntament
de Barcelona

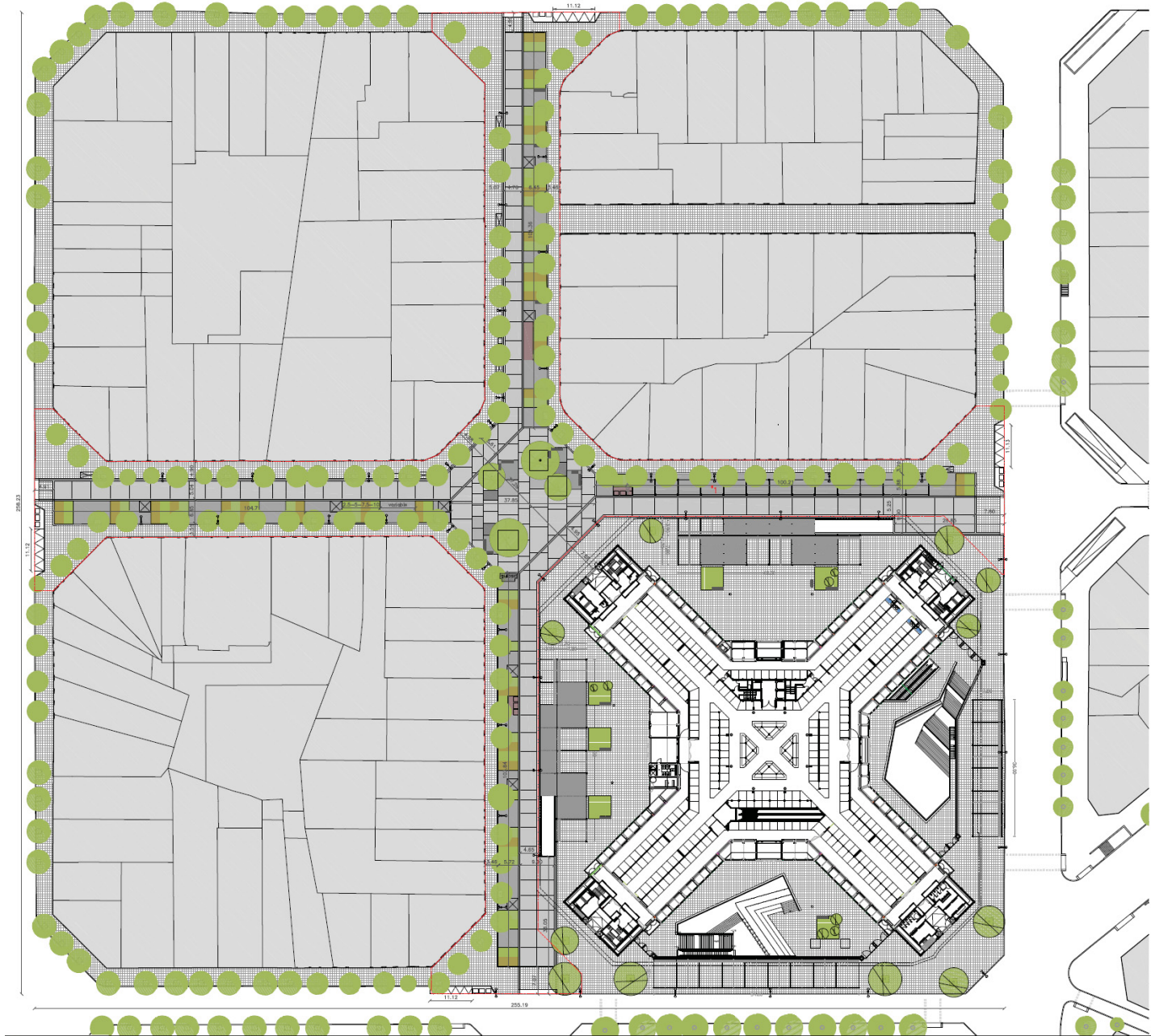

PROCESO DE IMPLEMENTACIÓN DE SUPERILLES:

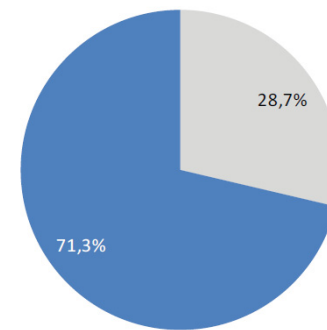
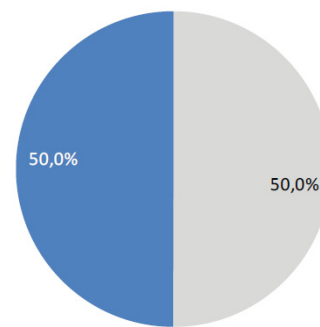

Espai protegit durant l'arrelament de la vegetació

■ Espai motorització ■ Espai vianant

**Ajuntament
de Barcelona**

B

C

N